# Notat

**Til**
Undervisningsministeriet

**Fra**
Danmarks Evalueringsinstitut

## Niveauvurdering af indgangsåret til diplomuddannelsen i socialformidling

**Dato**
09.11.2010

**Ref**
BTH

**Side**
1/12

Undervisningsministeriet har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at gennemføre en niveauvurdering af indgangsåret til diplomuddannelsen i socialformidling i forhold til den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse (projektbeskrivelsen er vedlagt som bilag 1). Niveauvurderingen skal indgå i grundlaget for en arbejdsgruppe nedsat af ministeriet om revision af diplomuddannelsen i socialformidling. Dette notat præsenterer resultatet af EVA's undersøgelse af indgangsårets niveau.

### 1. Sammenfatning og konklusion

Ekspertpanelet har gennemgået læringsmålene for hvert af indgangsårets fire fagområder og holdt fagområdernes niveau op imod det læringsudbytte færdiguddannede med henholdsvis en VVU-grad og en diplomgrad skal have opnået ifølge den danske kvalifikationsramme. Som grundlag for vurderingen har panelet i høj grad også inddraget fagområdernes varighed, pensum, obligatoriske opgaver og eksamensopgaver.

Sammenfattende er det ekspertpanelets vurdering at indgangsårets fire fagområder generelt og meget entydigt ligger på et niveau svarende til VVU-gradens niveau.

Det skal bemærkes at niveauvurderingen er baseret på oplysninger om hvert enkelt af indgangsårets fire fagområder, idet studieordningen ikke indeholder mål for undervisningsforløbets samlede læringsudbytte. Det skal også bemærkes at indgangsåret er et introducerende forløb som har til formål at kvalificere til optagelse på diplomuddannelsen. Indgangsåret er ikke en udannelse og ækvivalerer således ikke en VVU-grad. Bl.a. indeholder indgangsåret ikke et afgangsprojekt. Det skal dog endelig bemærkes at ækvivalensvurdering af indgangsåret ligger uden for denne opgaves rammer og ikke vil blive uddybet i notatet.

Baggrunden for panelets konklusion er en vurdering af at indholdet i indgangsårets fire fagområder generelt er af introducerende karakter, færdighedsorienteret og orienteret mod sagsnære problemstillinger med relativt lave krav til teoretisk refleksion. Dette fremgår eksempelvis af at pensum er meget bredt dækkende emnemæssigt for et undervisningsforløb af relativt kort varighed. Dette vurderes at indebære at der arbejdes med stoffet på et præsentationsniveau uden væsentlig forventning om at den studerende selv reflekterer og vurderer. Et andet eksempel er at eksamensopgaver og obligatoriske opgaver er kendeteg-

**DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT**
Østbanegade 55, 3.
2100 København Ø
T 35 55 01 01
F 35 55 10 11
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

net ved en høj grad af instruktion af den studerende. Dette afspejler begrænsede krav til et selvstændigt refleksionsniveau og begrundelse af faglige valg i den studerendes besvarelser.

Hvad angår fagområdernes læringsmål, tegnes der overvejende det samme billede. Her er det dog væsentligt at læringsmålene ikke vurderes at være formuleret stringent i forhold til niveau. En del af læringsmålene, især for fagområderne psykologi og samfundsvidenskab, indikerer således et meget højt niveau (over diplomgradens niveau) som der imidlertid ikke findes belæg for i pensum og eksamensformerne, mens de øvrige mål som nævnt indikerer et niveau svarende til VVU-gradens niveau.

Vurderingen er uddybet i afsnit 5.

## 2. Introduktion til indgangsåret

Indgangsåret er obligatorisk og har til formål at den studerende tilegner sig tilstrækkelige faglige, personlige og studiemæssige forudsætninger inden for fagområderne socialt arbejde, psykologi/psykiatri, jura og samfundsvidenskab til at kunne opfylde adgangskravene på diplomuddannelsen i socialformidling (Studieordning for diplomuddannelsen i socialformidling 2010/11, s. 4).

For at blive optaget på indgangsåret skal den studerende have gennemført kommunomuddannelsen med to sociale fag, en anden relevant uddannelse mindst på niveau med en kort videregående uddannelse eller en videregående voksenuddannelse gennemført som et reguleret forløb.



Indgangsåret er tilrettelagt som deltidsundervisning over to år. Tilrettelæggelsen på deltid giver mulighed for at den studerende samtidig kan erhverve sig den fornødne relevante erhvervserfaring på to år som er et optagelseskrav til diplomuddannelsen.

Undervisningen på indgangsåret tager udgangspunkt i de samme fire fagområder som diplomuddannelsen og omfatter:

- Socialt arbejde inkl. socialrådgivning (20 ECTS-point)
- Psykologi/psykiatri (10 ECTS-point)
- Jura (15 ECTS-point)
- Samfundsvidenskab (15 ECTS-point).

Indgangsåret afsluttes med en eksamen i hvert af fagområderne. På fagområderne socialt arbejde og samfundsvidenskab er eksaminerne mundtlige, og bedømmelserne sker med henholdsvis ekstern og intern censur. På fagområderne psykologi/psykiatri og jura er eksaminerne skriftlige, og bedømmelserne sker med henholdsvis intern og ekstern censur. Bortset fra eksamen i samfundsvidenskab hvor der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået, gives der karakterer efter 7-trins-skalaen. For at blive indstillet til eksaminerne skal den studerende have fået godkendt et nærmere bestemt antal obligatoriske opgaver inden for hvert af fagområderne.

Hvor bekendtgørelsen for indgangsåret og diplomuddannelsen eksplicit nævner at undervisningen på diplomuddannelsen gennemføres på et niveau der svarer til niveauet for en mellemlang videregående uddannelse, indeholder den ikke oplysninger om undervisningens niveau på indgangsåret. De nævnte adgangskrav til indgangsåret om en uddannelse på

kort videregående niveau eller lignende kunne give et billede af at undervisningen overvejende er på niveau med en mellemlang videregående uddannelse. Omvendt kunne indgangsårets funktion som indgang til netop diplomuddannelsen og dens undervisning på niveau med en mellemlang videregående uddannelse give et billede af at undervisningen på indgangsåret overvejende er på niveau med en kort videregående uddannelse. Det fremstår således ikke entydigt hvad der er indgangsårets niveau.

## 3. Metode

Niveauvurderingen har bestået i at udarbejde en samlet vurdering af hvilket niveau den studerende opnår ved afslutningen af indgangsåret baseret på vurderinger af niveauet for de enkelte fagområder i undervisningen.

Vurderingen er især baseret på en analyse af de i studieordningen formulerede læringsmål for indgangsårets fire fagområder. Læringsmålene er blevet sammenholdt med det læringsudbytte færdiguddannede med henholdsvis en VVU-grad og en diplomgrad skal have opnået ifølge den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse. Som grundlag for vurderingen er også i høj grad inddraget fagområdernes varighed, pensum, obligatoriske opgaver og eksamensopgaver.

Når indgangsårets læringsmål skal sammenholdes med kvalifikationsrammens beskrivelser af uddannelsers mål, er det af væsentlig metodisk betydning at indgangsåret *ikke* er en uddannelse, men alene har til formål at kvalificere til optagelse på diplomuddannelsen. Indgangsåret er kendetegnet ved ikke at være et samlet og afsluttet forløb og ved fravær af elementer som er centrale og væsentlige for videregående uddannelser. Eksempelvis er der ikke fastlagt mål for læringsudbyttet af det samlede forløb, men alene delmål for de enkelte fagområder, og forløbet afsluttes ikke med et afgangsprojekt, men med eksaminer i hvert af fagområderne.



Dette afføder den metodiske problemstilling at fagområdernes læringsmål som altså alene er fagspecifikke delmål for et forløb som ikke er en uddannelse, skal vurderes i forhold til kvalifikationsrammens beskrivelser af læringsmål som er slutmål for samlede og afrundede *uddannelser*. Det betyder at det i vurderingen af indgangsårets fagspecifikke delmål vil være nødvendigt at afveje de enkelte fags funktion i det indbyrdes samspil mellem fagene i det samlede forløb. Med andre ord er det ikke meningsfuldt at kræve at alle fagområders delmål på identisk vis skal svare til de beskrevne slutmål for en uddannelse på et vist niveau. Eksempelvis er det ikke meningsfuldt at kræve samme forståelsesniveau eller formidlingsevner i forhold til at kunne forstå/formidle rene psykologiske/psykiatriske problemstillinger eller juridiske problemstillinger som ved forståelse/formidling af sammenhængende problemstillinger i konkrete sociale sager. Denne betragtning om at de enkelte fagområder har forskellige funktioner på indgangsåret som sådan er søgt inddraget i vurderingen. I eksemplet om formidlingsevner er det således taget i betragtning at fagene psykologi/psykiatri og jura snarere skal støtte op om kernefaget socialt arbejde end have en selvstændig faglig funktion på indgangsåret.

I analysen er fagområdernes enkelte læringsmål blevet sammenholdt med det læringsudbytte færdiguddannede med henholdsvis en VVU-grad og en diplomgrad skal have opnået ifølge den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse (der henvises til bilag 2 som indeholder kvalifikationsrammens læringsmål for VVU-graden og diplomgraden og

studieordningens læringsmål for indgangsårets fire fagområder). De enkelte læringsmål er søgt klassificeret alt efter om de indikerer et niveau under VVU-graden, svarende til VVU-graden, over VVU-graden, men under diplomgraden, svarende til diplomgraden eller over diplomgraden. Klassificeringen af læringsmålene er herefter blevet holdt op imod fagområdernes varighed, pensum, obligatoriske opgaver og eksamensopgaver.

## 4. Organisering

Niveauvurderingen er foretaget af et ekspertpanel med to medlemmer som tilsammen har:

- Viden om det socialfaglige felt
- Erfaring med videreuddannelse af voksne på de relevante niveauer
- Kendskab til kvalifikationsrammen.

Medlemmerne af ekspertpanelet er:

- Hanne Vibeke Sørensen, socialrådgiver, cand.scient.soc., systemisk lederuddannet. Specialkonsulent på Professionshøjskolen VIA UC med fokus på udvikling af nye uddannelser/akkreditering, ekstern underviser ved Aalborg Universitet, den sociale kandidatuddannelse. Formand for det pædagogiske fællesfagudvalg for diplomuddannelserne og projektleder på en række tværfaglige samarbejdsprojekter for professionshøjskolesektoren, bl.a. udarbejdelse af vejledende karakterbeskrivelser på diplomuddannelserne. Tidligere studieleder for diplomuddannelserne inden for ledelse, sundhed, ernæring, pædagogik og tværfaglige områder. Tidligere familierådgiver og klubleder og erfaring med opsøgende miljøarbejde i Århus Vest. Censor ved diplomuddannelsen i ledelse, tidligere censor ved de sociale uddannelser.



- Leif Jacobsen, mag.art. i kultursociologi og Master of Public Administration. Udviklingschef i børne- og ungeafdelingen i Næstved Kommune. Censor ved de sociale uddannelser siden 1995. Formand for lektorbedømmelsesudvalget der etableredes for de sociale højskoler og Danmarks Forvaltningshøjskole i 2000. Medlem af censorformandskabet for de sociale uddannelser. Medlem af lektorbedømmelseskorpset for en række mellemlange videregående uddannelser. Beskikket som censor for den sociale kandidatuddannelse ved Aalborg Universitet. Medlem af aftagerpanelet for den sociale kandidatuddannelse siden 2008. Beskikket som censor ved de pædagogiske diplomuddannelser.

Professionshøjskolen Metropol i København som er eneste udbyder af indgangsåret såvel som diplomuddannelsen i socialformidling, har haft mulighed for at gøre indsigelse hvis der var tvivl om eksperternes habilitet.

Notatets faglige vurderinger udtrykker panelets samlede holdning.

Notatet er udarbejdet af specialkonsulent Birgitte Thomsen fra EVA som også har ydet sekretariatsbistand til panelet i forbindelse med vurderingen.

## 5. Analyse af fagområdernes niveau

Læringsmålene for indgangsårets fire fagområder er beskrevet i studieordningen. Målene er ikke beskrevet med kvalifikationsrammens begreber og struktur, men følger den tidligere kvalifikationsnøgle.

For at muliggøre sammenligning med læringsmål for VVU-graden og diplomgraden er indgangsårets læringsmål i bilag 2 indplaceret i kvalifikationsrammens struktur, dvs. opdelt efter mål for viden og forståelse, mål for færdigheder og mål for kompetencer. Da kvalifikationsrammens begreber og struktur er grundlæggende forskellige fra begreber og struktur i kvalifikationsnøglen og der ikke findes en autoriseret oversættelsesmetode fra kvalifikationsnøglen til kvalifikationsrammen, er indplaceringen af læringsmålene baseret på en vurdering. En række af indgangsårets læringsmål dækker flere forskellige typer af viden, færdigheder og kompetencer, og de er derfor gentaget i oversigten under de relevante typer.

I det følgende gennemgås fagområdernes læringsmål, og de sammenholdes med kvalifikationsrammens mål for VVU-grader og diplomgrader. Gennemgangen er struktureret efter kvalifikationsrammens opdeling efter mål for viden og forståelse, mål for færdigheder og mål for kompetencer.

### 5.1 Mål for viden og forståelse

I kvalifikationsrammen skelnes mellem VVU- og diplomgraders niveauer ud fra følgende forhold:

- Stofområdets bredde (VVU-graden omhandler alene "central" anvendt teori og metode, mens diplomgraden omhandler et bredere felt af anvendt teori og metode)
- Forståelsesniveauet (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne "forstå", mens diplomgraden har som mål at den studerende skal kunne "reflektere over").



*Fagområdet socialt arbejde, herunder socialrådgivning*

Der er ikke i studieordningen fastlagt mål for den viden som fagområdet skal bibringe den studerende. Der er imidlertid en række mål for forståelses- og refleksionsniveau. Disse mål stiller krav om at den studerende skal kunne "forholde sig til betydningen af (…)" og "reflektere og forholde sig til betydningen af (…)", hvilket indikerer et højere niveau end VVU. På grundlag af fagområdets pensum er det imidlertid panelets vurdering at undervisningsforløbet alene har karakter af introduktion til stofområdet. Dette indikerer at niveauet reelt er lavere end studieordningens mål angiver, og at niveauet snarere er VVU-gradens niveau.

Vurderingen understøttes også af fagområdets obligatoriske opgaver som overvejende omhandler grundlæggende færdigheder som systematisk sagsbehandling. Endvidere er det til hjælp for den studerendes besvarelse angivet i opgaven inden for hvilket specifikt felt (angivne dele af pensum) besvarelsen skal udarbejdes. Dette indebærer at den studerende ikke skal foretage og begrunde et selvstændigt fagligt valg i opgaven.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet psykologi/psykiatri*

Studieordningen fastlægger ikke direkte mål for den viden som fagområdet skal bibringe den studerende (vidensfeltet). En række mål stiller dog krav om at den studerende skal "kunne anvende" angivne teorier og metoder, og et enkelt mål omhandler at den studerende skal kunne "forstå og handle ud fra" en bestemt viden, hvilket må forudsætte at man både har viden om og forstår de nævnte teorier/metoder/forhold. At have viden og forståelse indikerer VVU-gradens niveau.

Hvad angår stofområdets bredde, spænder studieordningens læringsmål over et meget bredt felt inden for psykologien/psykiatrien, hvilket isoleret betragtet indikerer et meget højt fagligt niveau. Set i lyset af forløbets varighed (10 ECTS-point, 66 undervisningstimer ifølge studieordningen) er det imidlertid panelets vurdering at gennemgangen af et så omfattende teoriområde vil indebære at der arbejdes på et præsentationsniveau uden væsentlig mulighed for den studerende for selv at reflektere og vurdere. Vurderet ud fra pensum finder panelet at stoffet reelt har karakter af basisviden inden for det brede stofområde. Dette resulterer i en lavere niveauvurdering end hvis niveauet alene var vurderet ud fra de mål studieordningen angiver.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet jura*
Studieordningen fastlægger ikke direkte mål for den viden som fagområdet skal bibringe den studerende (vidensfeltet). En række mål stiller dog krav om at den studerende skal "kunne redegøre for og anvende" en række forvaltningsretlige regler og principper, hvilket må forudsætte at man har både viden om og forståelse af stoffet. At have viden og forståelse (men ikke nødvendigvis at kunne "reflektere") indikerer VVU-gradens niveau. Et enkelt mål som er praksisorienteret, stiller dog højere krav til forståelsesniveauet, nemlig målet om at den studerende skal kunne "analysere juridiske problemstillinger og reflektere over praksis". Derimod omhandler ingen mål viden om og forståelse af fagets teori, og dette er også en indikation på undervisningsforløbets orientering mod færdigheder og sagsnære forhold.



Betragtes fagområdets skriftlige eksamensopgave, hæfter panelet sig ved at opgaven overvejende omhandler genkendelse og identifikation af juridiske problemstillinger i en beskrevet case. Panelet vurderer at dette understøtter at fagområdets niveau er på et færdighedsorienteret videns- og forståelsesniveau svarende til VVU-gradens niveau.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet samfundsvidenskab*
Studieordningen fastlægger ikke direkte mål for den viden som fagområdet skal bibringe den studerende (vidensfeltet). En række mål stiller dog krav om at den studerende skal "kunne beskrive" eller "anvende" problemstillinger, teorier og metoder, hvilket må forudsætte at man har både viden om og forståelse af stoffet. To af målene for forståelsesniveau som primært er praksisorienterede, stiller krav om at den studerende skal kunne "analysere og vurdere" problemstillinger og "reflektere over praksis". Dette indikerer et niveau svarende til diplomgradens. De mål som omhandler teori og metode, stiller derimod lavere krav end at kunne reflektere, nemlig krav om at kunne beskrive, formidle og anvende. De relativt lave krav til teoretisk forståelse og refleksion indikerer, som det også er beskrevet ovenfor for fagområdet jura, at undervisningsforløbets niveau er på et færdighedsorienteret videns- og forståelsesniveau svarende til VVU-gradens niveau.

Hvad angår stofområdets bredde, er det panelets vurdering at det er afgrænset til alene at omhandle centrale teorier og metoder. Læringsmålet om at kunne "anvende samfundsfaglige analysemetoder" indikerer isoleret set en stor bredde, men panelet vurderer at målet

refererer til et specifikt udsnit af pensum som reelt alene dækker fagområdets centrale metoder.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

### 5.2 Mål for færdigheder

I kvalifikationsrammen skelnes mellem VVU- og diplomgraders niveauer ud fra følgende forhold:

- Stofområdets bredde (VVU-graden omhandler alene anvendelse af "centrale" metoder og redskaber, mens diplomgraden omhandler et bredere felt af metoder og redskaber)
- Færdighedsniveauet (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne "anvende" færdigheder, mens diplomgraden har som mål at den studerende skal kunne "mestre" færdigheder)
- Vurderingsevnen (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne "opstille" løsningsmuligheder i en praksisnær kontekst, mens der på diplomgraden yderlige kræves vurdering med teoretisk afsæt og et mere selvstændigt valg af løsningsmodel som skal kunne begrundes)
- Formidlingsevnen (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne formilde praksisnære forhold, mens diplomgraden har som mål at den studerende yderligere skal kunne formidle faglige problemstillinger).

*Fagområdet socialt arbejde, herunder socialrådgivning*



Studieordningens læringsmål indeholder hverken angivelse af hvor bredt et felt af metoder og redskaber den studerende skal kunne anvende, eller af færdighedernes niveau (anvende vs. mestre). Hvad angår vurderingsevne, indeholder læringsmålene krav om at den studerende skal kunne "integrere teoretisk viden" i praksis, hvilket indikerer et niveau højere end VVU-gradens, men samtidig lavere end diplomgradens mål om at kunne "vurdere (…) teoretiske problemstillinger". Tilsvarende indikerer krav i forbindelse med valget af handlestrategier (skal ske ud fra en helhedsforståelse af menneskets livssituation) et højere niveau end VVU-gradens niveau. Niveauet ligger dog lavere end diplomgradens hvor der er krav om at den studerende skal kunne "begrunde" valget af løsningsmodel/handlestrategi, og dermed krav om dybere faglig indsigt og højere refleksionsniveau. Læringsmålene for formidling stiller krav om at den studerende skal kunne formidle "socialt arbejdes betingelser og udvikling". Dette vurderer panelet at være et krav om at den studerende skal kunne kommunikere i det sagsnære område, svarende til VVU-gradens niveau. Til sammenligning stiller diplomgraden krav om at den studerende skal kunne formidle "faglige problemstillinger", dvs. at kunne kommunikere om sagstyper og mere komplekse og teoretiske problemstillinger.

Ud fra panelets vurdering er det afgørende for niveauvurderingen at eksamensvejledningen i studieordningen indeholder en instrumentel anvisning på hvilke konkrete indholdselementer den studerende forventes at dække i sin skriftlige sagsfremstilling som skal danne grundlag for den afsluttende mundtlige eksamen. Den høje grad af instruktion i opgaven indikerer et niveau svarende til VVU-gradens niveau.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet psykologi/psykiatri*
Studieordningens læringsmål for fagområdet psykologi/psykiatri indikerer generelt et meget højt niveau. Den studerende skal fx kunne "forstå og handle ud fra viden om (…)", hvilket vurderes at svare til diplomgradens krav om at kunne "mestre (…)". Desuden stiller målene krav om at den studerende skal kunne "anvende" teorier og kunne foretage en "målrettet refleksion over de rette foranstaltninger". Også disse krav er på linje med diplomgradens krav om selvstændigt at kunne vurdere og begrunde relevante løsningsmodeller.

Som det også er beskrevet i afsnittet ovenfor om mål for viden og forståelse, understøttes læringsmålenes høje niveau imidlertid ikke af forløbets relativt korte varighed eller af det brede og introducerende pensum der snarere indikerer et niveau svarende til VVU-graden.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet jura*
Studieordningens læringsmål for fagområdet indeholder en omfattende liste over regler, principper og metoder som den studerende skal kunne følge. I lyset af forløbets varighed (15 ECTS-point, 90 undervisningstimer) er det imidlertid panelets vurdering at gennemgangen af det omfattende stof vil indebære at der arbejdes på et præsentationsniveau svarende til VVU-gradens niveau. Denne vurdering understøttes også af at læringsmålene angiver at der arbejdes med "almindelige" regler og principper og "almindeligt forekommende problemstillinger" svarende til VVU-gradens krav om at kunne anvende centrale metoder og redskaber.



Fagområdets læringsmål om at kunne "træffe og begrunde fagligt relaterede beslutninger under anvendelse af almindelige sagsbehandlingsregler og forvaltningsretlige principper" er også kendetegnende for VVU-gradens mål om at den studerende skal kunne handle selvstændigt inden for sit eget afgrænsede funktionsområde kendetegnet ved kendte løsningsmuligheder. På diplomgradens niveau hvor man dels skal kunne "mestre", dels omfatte et bredere fagligt felt, forventes det at man også kan klare situationer ud over de almindeligt forekommende.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet samfundsvidenskab*
Studieordningens læringsmål for fagområdet samfundsvidenskab indikerer generelt et meget højt niveau. Den studerende skal fx kunne "anvende samfundsfaglige analysemetoder" og kunne "beskrive og formidle teorier" inden for et bredt felt. Isoleret set indikerer dette et niveau over diplomgradens.

Som det også er tilfældet for fagområdet psykologi, vurderer panelet imidlertid at der ikke i det øvrige materiale i vurderingsgrundlaget findes belæg for det høje niveau som studieordningens læringsmål angiver. Som tidligere nævnt er det panelets vurdering af pensum at stofområdet er afgrænset til alene at omhandle centrale teorier og metoder svarende til VVU-gradens niveau. I betragtning af forløbets korte varighed (15 ECTS-point, 99 undervis-

ningstimer) vurderer panelet desuden at den studerende ikke reelt vil blive i stand til at "anvende" analysemetoderne selvstændigt, men blot vil opnå et kendskab til metoderne som vil gøre vedkommende i stand til at være læser af samfundsfaglige analyser.

Ud fra panelets vurdering er det afgørende for niveauvurderingen at forløbets obligatoriske opgaver er kendetegnet ved en meget høj grad af instruktion. Dette afspejler begrænsede krav til et selvstændigt refleksionsniveau. Eksempelvis er der til brug for den sidste obligatoriske skriftlige opgave (inden forløbets afslutning med mundtlig eksamen) udarbejdet en liste med 10 punkter over hvad det vil sige at arbejde problemorienteret. Den høje grad af instruktion i opgaven indikerer ud fra panelets vurdering et niveau svarende til VVU-gradens.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for viden og forståelse svarer til VVU-gradens.

### 5.3 Mål for kompetencer

Kompetencer forstås i denne analyse som den bevidste evne til at anvende viden og færdigheder i en given kontekst, eksempelvis arbejde (Introduktion til den danske kvalifikationsramme for livslang læring, Undervisningsministeriet, 2010). Denne definition er væsentlig at bemærke da den adskiller sig fra studieordningens anvendelse af begrebet. I studieordningen benævnes alle indgangsårets læringsmål som kompetencer.



I kvalifikationsrammen skelnes mellem VVU- og diplomgraders niveauer ud fra følgende forhold:

- Arbejdsfunktionens bredde (VVU-graden er orienteret mod "specialisering", mens diplomgraden er orienteret mod "arbejdssammenhænge" i bredere forstand)
- Situationens kompleksitet (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne håndtere "udviklingsorienterede" situationer, mens diplomgraden har som mål at den studerende skal kunne håndtere "udviklingsorienterede og komplekse" situationer)
- Graden af selvstændighed i forbindelse med samarbejde (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne "deltage" i samarbejde, mens diplomgraden har som mål at den studerende "selvstændigt (skal) kunne indgå" i samarbejde)
- Graden af ansvar i forbindelse med samarbejde (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne samarbejde med en "professionel tilgang", mens diplomgraden har som mål at den studerende skal kunne samarbejde og "påtage sig ansvar inden for rammerne af en professionel etik")
- Graden af selvstændighed i forbindelse med læring (VVU-graden har som mål at den studerende skal kunne udvikle egen praksis "i en struktureret sammenhæng", mens diplomgraden har som mål at den studerende skal kunne udvikle egen praksis i flere forskellige sammenhænge).

Det kendetegner generelt fagområderne at studieordningen indeholder meget få specifikke mål for de kompetencer som den studerende skal opnå, og flere af målene er uden særlig niveauangivelse. Ingen af fagområderne har læringsmål for kompetencer i forhold til handlingsrummet. Bl.a. er der et fravær af mål som angiver arbejdsfunktionens bredde og kompleksiteten af den situation som den studerende skal opnå kompetencer til at kunne håndtere. Panelet vurderer ikke dette som en mangel ved indgangsåret, men finder at det naturligt afspejler at indgangsåret er et introducerende og studieforberedende forløb og ikke en

afsluttet uddannelse som skal give den studerende (slut)kompetencer til at anvende og omsætte viden og færdigheder i en beskæftigelseskontekst.

Den overordnede målformulering for indgangsåret som sådan udtrykker eksplicit et mål om at den studerende skal have kompetence til fortsat læring på diplomniveau, idet den fastslår at den studerende skal tilegne sig tilstrækkelige faglige, personlige og studiemæssige forudsætninger til at kunne opfylde adgangskravene på diplomuddannelsen i socialformidling. Dette indikerer ud fra panelets vurdering et niveau svarende til VVU-gradens.

*Fagområdet socialt arbejde, herunder socialrådgivning*
Læringsmålene for samarbejde stiller krav om at den studerende skal kunne "etablere personlig kontakt" og "indgå i samarbejde", hvilket indikerer et niveau svarende til VVU-gradens. Andre af læringsmålene stiller krav om at den studerende skal kunne "reflektere over metoder i samarbejde" og "analysere og redegøre for professionsfaglige etiske reglers betydning", hvilket indikerer et lidt højere niveau, men dog stadig under niveauet for diplomgraden som stiller højere krav bl.a. i forhold til at kunne påtage sig et ansvar i samarbejdet.

Læringsmålene for læring stiller bl.a. krav om at den studerende skal kunne udvikle egen faglighed "gennem deltagelse i gruppeprocesser". I forhold til graden af selvstændighed vurderes dette mål at være på niveau med VVU-gradens krav om at den studerende skal kunne lære "i en struktureret sammenhæng". Et andet af læringsmålene stiller krav om at den studerende skal kunne "reflektere over og strukturere egen læring", hvilket isoleret betragtet indikerer et meget højt niveau. Set i lyset af indgangsårets generelt introducerende karakter og orientering mod indlæring af færdigheder er det dog panelets vurdering at niveauet for læringskompetencerne reelt er på VVU-gradens niveau.



Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for kompetencer svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet psykologi/psykiatri*
Læringsmålet for samarbejde om at den studerende skal kunne "indgå i relevant tværfagligt samarbejde" indikerer et niveau svarende til VVU-gradens. Til sammenligning stiller diplomgradens mål højere krav i forhold til selvstændighed og professionel etik.

Læringsmålene om læring omhandler udvikling af den studerendes "evne til at reflektere over fagets verserende faglige diskussioner". Også dette mål indikerer et niveau svarende til VVU-gradens mål om at kunne udvikle egen praksis. Målet indeholder samtidig krav om at den studerende skal kunne "strukturere egen læring", hvilket isoleret betragtet indikerer et meget højt niveau. Som det også gør sig gældende for de øvrige fagområder hvor der er formuleret tilsvarende mål, er det dog panelets vurdering at niveauet for læringskompetencer reelt er på VVU-gradens niveau. Vurderingen er begrundet i indgangsårets generelt introducerende karakter og orientering mod indlæring af færdigheder.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for kompetencer svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet jura*
Ingen af fagområdets læringsmål omhandler samarbejde og ansvar.

Hvad angår læringsmålene om læring, indikerer målet om at den studerende skal kunne "strukturere egen læring" isoleret betragtet et meget højt niveau. Som det også gør sig gældende for de øvrige fagområder hvor der er formuleret tilsvarende mål, er det dog panelets vurdering at niveauet for læringskompetencer reelt er på VVU-gradens niveau. Vurderingen er begrundet i indgangsårets generelt introducerende karakter og orientering mod indlæring af færdigheder.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for kompetencer svarer til VVU-gradens.

*Fagområdet samfundsvidenskab*
Ingen af fagområdets læringsmål omhandler samarbejde og ansvar.

Ligesom det også gælder de øvrige fagområder, er der fastlagt læringsmål om læring som stiller krav om at den studerende skal kunne "strukturere egen læring". Som nævnt indikerer dette isoleret betragtet et meget højt niveau. Set i lyset af indgangsårets generelt introducerende karakter og orientering mod indlæring af færdigheder er det dog panelets vurdering at niveauet for læringskompetencerne reelt er på VVU-gradens niveau.

Samlet betragtet er det panelets vurdering at niveauet for kompetencer svarer til VVU-gradens.